

Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997-1998 (*)

19 FEBRUARI 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 1 van het
koninklijk besluit nr 22 van
24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde
veroordeelden en aan de gefailleerden
verbod wordt opgelegd bepaalde
ambten, beroepen of werkzaamheden
uit te oefenen en waarbij aan de
rechtkanten van koophandel de
bevoegdheid wordt toegekend
dergelijk verbod uit te spreken**

AMENDEMENTEN

N° 2 VAN DE HEREN LANDUYT EN
VANDENBOSSCHE

Art. 3 (*nieuw*)

**Een artikel 3 (*nieuw*) toevoegen, luidend als
volgt :**

« Art. 3. — In artikel 1 van hetzelfde koninklijk
besluit, gewijzigd bij de wetten van 4 augustus 1978,
9 maart 1989, 4 december 1990, 6 april 1995 en 8 au-
gustus 1997, worden de volgende wijzigingen aange-
bracht :

1° de aanhef wordt vervangen als volgt :

« Wanneer de rechter een persoon veroordeelt, zelfs
voorwaardelijk, als dader van of medeplichtige aan

Zie :

- 1311 - 97 / 98 :

- N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Giet.
- N° 2 : Amendement.

(*) Vierde zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants
de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997-1998 (*)

19 FÉVRIER 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 1er de l'arrêté
royal n° 22 du 24 octobre 1934
portant interdiction à certains
condamnés et aux faillis d'exercer
certaines fonctions, professions ou
activités et conférant aux tribunaux
de commerce la faculté de prononcer
de telles interdictions**

AMENDEMENTS

N° 2 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

Art. 3 (*nouveau*)

**Insérer un article 3 (*nouveau*), libellé comme
suit :**

« Art. 3. — A l'article 1er du même arrêté royal,
modifié par les lois des 4 août 1978, 9 mars 1989,
4 décembre 1990, 6 avril 1995 et 8 août 1997, sont
apportées les modifications suivantes :

1° la phrase introductory est remplacée par ce qui
suit :

« Si le juge condamne une personne, même condi-
tionnellement, comme auteur ou complice d'une des

Voir :

- 1311 - 97 / 98 :

- N° 1 : Proposition de loi de M. Giet.
- N° 2 : Amendement.

(*) Quatrième session de la 49e législature.

een van de hierna opgesomde misdrijven of poging tot een van die misdrijven, oordeelt hij tevens of de veroordeelde al dan niet verbod wordt opgelegd om, onverminderd bijzondere verbodsbeperkingen, persoonlijk of door een tussenpersoon, de functie van bestuurder, zaakvoerder of commissaris in een vennootschap op aandelen, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of coöperatieve vennootschap, enige functie waarbij macht wordt verleend om een van die vennootschappen te verbinden, noch de functies van aangestelde voor het bestuur van een Belgisch filiaal bedoeld in artikel 198, § 6, van de op 30 november 1935 gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen uit te oefenen. »;

2° het artikel wordt aangevuld met een punt i), luidend als volgt :

« i) overtreding van de strafbepalingen waarin is voorzien door de wetgeving op de douane en accijnzen, het Wetboek der registratie-, hypotheken- en griffierechten, het Wetboek der successierechten, het Wetboek van zegelrechten, het Wetboek van met het zegel gelijkgestelde takken, het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde en de wetgeving op de milieutakken. ».

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt een belangrijke wijziging aan te brengen in het stelsel van het beroepsverbod als bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit n° 22 van 24 oktober 1934. Met name het automatische karakter van dit beroepsverbod heeft al heel wat kritiek uitgelokt (zie onder meer Huybrechts, L., « Het beroepsverbod van het koninklijk besluit n° 22 van 24 oktober 1934 : een bot zwaard van een blinde justitie », noot onder Antwerpen, 17 oktober 1991, R.W., 1991-1992, blz. 1034). Het gevaar bestaat immers dat zowel de rechter als de veroordeelde geen oog hebben voor dit gevolg van de veroordeling.

Voorgesteld wordt dan ook om dit automatisme te vervangen door een verplichting in hoofde van de rechter om te oordelen of hij al dan niet een beroepsverbod oplegt. Gelet op de feiten en de doelstelling van het koninklijk besluit n° 22, zal de rechter dus per concreet geval uitmaken of de veroordeelde in de toekomst nog kan worden toegelaten tot het bestuur van of het toezicht op vennootschappen.

Het veroordelende vonnis zal alleszins melding moeten maken van de beslissing of er al dan niet een beroepsverbod wordt opgelegd. Voor de veroordeelde zal hierover dus, in tegenstelling tot wat heden vaak het geval is, alleszins duidelijkheid bestaan. De beslissing zal tevens moeten worden gemotiveerd.

Het ontbreken van een beslissing hieromtrent in het vonnis zal nochtans niet de nietigheid ervan voor gevolg hebben. In dat geval moet men er tevens van uitgaan dat geen beroepsverbod werd opgelegd.

Verder wordt in de voorgestelde redactie de voorwaarde dat de veroordeling een vrijheidsstraf van tenminste drie maanden moet inhouden weggeleggen. Dit laat de rechter onder meer toe om, rekening houdend met het concrete geval, te oordelen dat het zinvoller is om geen vrijheids-

infractions énumérées ci-dessous ou d'une tentative d'une de ces infractions, il juge également s'il faut interdire ou non à la personne condamnée, sans préjudice des interdictions édictées par des dispositions particulières, d'exercer personnellement ou par interposition de personne, les fonctions d'administrateur, de gérant ou de commissaire dans une société par actions, une société privée à responsabilité limitée ou une société coopérative, des fonctions conférant le pouvoir d'engager l'une de ces sociétés et les fonctions de préposé à la gestion d'une succursale belge visée à l'article 198, § 6, des lois sur les sociétés commerciales, coordonnées le 30 novembre 1935. »;

2° l'article est complété par un point i), libellé comme suit :

« i) contravention aux dispositions pénales prévues par la législation relative aux douanes et accises, le Code des droits d'enregistrement d'hypothèque et de greffe, le Code des droits de succession, le Code des droits de timbre, le Code des taxes assimilées au timbre, le Code des impôts sur les revenus 1992, le Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus, le Code de la taxe sur la valeur ajoutée et la législation relative aux écotaxes. ».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à modifier fondamentalement le système des interdictions professionnelles prévu à l'article 1er de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934. C'est surtout le caractère automatique de cette interdiction qui a déjà suscité de nombreuses critiques (voir notamment Huybrechts, L., *Het beroepsverbod van het koninklijk besluit n° 22 van 24 oktober 1934 : een bot zwaard van een blinde justitie*, note sous Anvers, 17 octobre 1991, R.W., 1991-1992, p. 1034). Tant le juge que le condamné risquent en effet de perdre de vue cet effet de la condamnation.

Nous proposons dès lors de supprimer cet automatisme et d'obliger désormais le juge à décider de prononcer ou non une interdiction professionnelle. Eu égard aux faits et à l'objectif de l'arrêté royal n° 22, le juge appréciera donc, pour chaque cas concret, si le condamné pourra encore être autorisé à diriger ou à contrôler des sociétés.

Le jugement de condamnation devra en tout cas mentionner la décision d'appliquer ou non une interdiction professionnelle. Contrairement à ce qui prévaut souvent à l'heure actuelle, le condamné sera donc fixé à ce sujet. La décision devra en outre être motivée.

L'absence de décision à cet égard dans le jugement n'emportera toutefois pas son annulation. Dans ce cas, aucune interdiction professionnelle ne sera censée avoir été prononcée.

Nous proposons en outre du supprimer la condition selon laquelle la condamnation doit comporter une peine privative de liberté de trois mois au moins. Le juge pourra ainsi notamment, en fonction du cas concret qui se présente à lui, estimer plus judicieux d'infliger non pas une peine

straf op te leggen maar wel bijvoorbeeld een geldboete en een beroepsverbod.

Het punt 2° van het amendement herneemt ongewijzigd de toevoeging voorgesteld door artikel 2 van het wetsvoorstel.

N^r 3 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

Art. 4 (*nieuw*)

Een artikel 4 (*nieuw*) toevoegen, luidend als volgt :

« Art. 4. — Artikel 1bis van hetzelfde koninklijk besluit, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1978 en gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1997, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 1bis. — Wanneer de rechter een persoon veroordeelt, zelfs voorwaardelijk, als dader of als mededader van een van de strafbare feiten omschreven in de artikelen 489, 489bis en 489ter van het Strafwetboek, oordeelt hij tevens of de veroordeelde al dan niet verbod wordt opgelegd om persoonlijk of door een tussenpersoon een koopmansbedrijf uit te oefenen. ». ».

VERANTWOORDING

Ingevolge de invoering van het facultatief karakter van het beroepsverbod door het amendement op artikel 1 van koninklijk besluit n^r 22, is het aangewezen een analoge wijziging in te voeren van artikel 1bis, met betrekking tot het verbod een koopmansbedrijf uit te oefenen.

N^r 4 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

Art. 5 (*nieuw*)

Een artikel 5 (*nieuw*) toevoegen, luidend als volgt :

« Art. 5. — In artikel 2 van hetzelfde koninklijk besluit, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1978, worden de woorden « veroordeling tot een zelfs voorwaardelijke vrijheidsstraf van ten minste drie maanden » vervangen door de woorden « zelfs voorwaardelijke veroordeling ». ».

VERANTWOORDING

Het amendement schrapt de vereiste van een veroordeling tot een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden met betrekking tot het opleggen van het verbod bedoeld in de artikelen 1 en 1bis van het koninklijk besluit n^r 22, in geval van veroordeling uitgesproken door een buitenlands rechtscollege.

privative de liberté, mais, par exemple, une amende et une interdiction professionnelle.

Le 2° de l'amendement reprend tel quel l'ajout proposé par l'article 2 de la proposition de loi.

N° 3 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

Art. 4 (*nouveau*)

Ajouter un article 4 (*nouveau*), libellé comme suit :

« Art. 4. — L'article 1^{er}bis du même arrêté royal, inséré par la loi du 4 août 1978 et modifié par la loi du 8 août 1997, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 1^{er}bis. — Lorsqu'il condamne une personne, même conditionnellement, comme auteur ou complice de l'une des infractions visées aux articles 489, 489bis et 489ter du Code pénal, le juge décide également si la personne condamnée peut ou non exercer une activité commerciale, personnellement ou par interposition de personne. ». ».

JUSTIFICATION

L'amendement à l'article 1er de l'arrêté royal n° 22 ayant conféré un caractère facultatif à l'interdiction d'exercer certaines professions, il s'indique d'apporter une modification analogue à l'article 1^{er}bis, en ce qui concerne l'interdiction d'exercer une activité commerciale.

N° 4 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

Art. 5 (*nouveau*)

Ajouter un article 5 (*nouveau*), libellé comme suit :

« Art. 5. — A l'article 2 du même arrêté royal, modifié par la loi du 4 août 1978, les mots « une peine privative de liberté de trois mois au moins, même conditionnelle » sont remplacés par les mots « une peine même conditionnelle ». ».

JUSTIFICATION

L'amendement prévoit que pour que l'interdiction visée aux articles 1er et 1^{er}bis de l'arrêté royal n° 22, puisse être édictée, la condamnation prononcée par une juridiction étrangère ne devra plus nécessairement consister en une peine privative de liberté de trois mois au moins.

N^r 5 VAN DE HEREN LANDUYT EN
VANDENBOSSCHEArt. 6 (*nieuw*)**Een artikel 6 (*nieuw*) toevoegen, luidend als volgt :**

« Art. 6. — *Het aan personen vóór de inwerkingtreding van deze wet opgelegde verbod krachtens de artikelen 1 en 1bis van het koninklijk besluit n° 22 van 24 oktober 1994 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, blijft van kracht na deze inwerkingtreding.* ».

VERANTWOORDING

Ten einde mogelijke onduidelijkheden en betwistingen te vermijden wordt uitdrukkelijk bepaald dat de beroepsverboden die vóór de inwerkingtreding van de wet van rechtswege werden opgelegd van kracht blijven na de inwerkingtreding van de nieuwe wet, die, ingevolge de ingediende amendementen, het automatisch karakter ervan afschaft.

R. LANDUYT
D. VANDENBOSSCHE

N^r 6 VAN DE HEER GIET(Subamendement op amendement n^r 1, Stuk n^r 1311/2)

Art. 2

In het 3° van de voorgestelde Franse tekst, *in limine* van het tweede lid, het woord « pourra » vervangen door het woord « peut ».

N^r 7 VAN DE HEER GIET(Subamendement op amendement n^r 1, Stuk n^r 1311/2)

Art. 2

In het 1° van de voorgestelde tekst, de woorden « tot een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden » weglaten.

N° 5 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

Art. 6 (*nouveau*)**Ajouter un article 6 (*nouveau*), libellé comme suit :**

« Art. 6. — *L'interdiction faite à certaines personnes avant l'entrée en vigueur de la présente loi en vertu des articles 1er et 1^{er}bis de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1994 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, reste d'application après cette entrée en vigueur.* ».

JUSTIFICATION

Afin d'éviter toute ambiguïté et toute contestation, nous prévoyons explicitement que les interdictions professionnelles instaurées de plein droit avant l'entrée en vigueur de la loi proposée resteront d'application après l'entrée en vigueur de cette loi, qui si les amendements présentés sont adoptés, enlèvera aux interdictions précitées leur caractère automatique.

N° 6 DE M. GIET

(Sous-amendement à l'amendement n° 1, Doc. n° 1311/2)

Art. 2

Au 3° du texte proposé, remplacer *in limine* du deuxième alinéa le mot « pourra » par le mot « peut ».

N° 7 DE M. GIET

(Sous-amendement à l'amendement n° 1, Doc. n° 1311/2)

Art. 2

Dans le texte proposé, au 1°, supprimer les mots « d'une peine privative de liberté de trois mois au moins ».

Th. GIET

N^r 8 VAN DE HEER GIET c.s.(Subamendement op amendement n^r 1, Stuk n^r 1311/2)

Art. 2

In het 3° van de voorgestelde tekst, de laatste volzin vervangen door wat volgt :

« De rechter stelt de duur van dat verbod vast zonder dat die minder dan drie jaar of meer dan 10 jaar mag bedragen. ».

N^r 8 DE M. GIET ET CONSORTS(Sous-amendement à l'amendement n° 1, Doc. n° 1311/2)

Art. 2

Au 3° du texte proposé, remplacer la dernièrre phrase par ce qui suit :

« Le juge détermine la durée de cette interdiction sans qu'elle puisse être inférieure à 3 ans, ni supérieure à 10 ans. ».

Th. GIET
J.-J. VISEUR
L. WILLEMS

N^r 9 VAN DE HEER VANDENBOSSCHE(Subamendement op amendement n^r 3)Art. 4 (*nieuw*)

In de voorgestelde tekst de woorden « in de artikelen 489, 489bis en 489ter van het Strafwetboek » vervangen door de woorden « in de artikelen 489, 489bis, 489ter en 492bis van het Strafwetboek ».

D. VANDENBOSSCHE

N^r 10 VAN DE HEREN LANDUYT EN VANDENBOSSCHE

Art. 2

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 2. — Het opschrift van het koninklijk besluit n^r 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerde verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1978, wordt vervangen als volgt :

« Koninklijk besluit n^r 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijke verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerde om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen ». ».

VERANTWOORDING

De wijziging van het opschrift vloeit voort uit de hierna volgende amendementen.

R. LANDUYT
D. VANDENBOSSCHE

N^r 9 DE M. VANDENBOSSCHE(Sous-amendement à l'amendement n° 3)Art. 4 (*nouveau*)

Dans le texte proposé, remplacer les mots « aux articles 489, 489bis et 489ter du Code pénal » par les mots « aux articles 489, 489bis, 489ter et 492bis du Code pénal ».

N^r 10 DE MM. LANDUYT ET VANDENBOSSCHE

Art. 2

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 2. — L'intitulé de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions, modifié par la loi du 4 août 1978, est remplacé par l'intitulé suivant :

« Arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 relatif à l'interdiction judiciaire faite à certains condamnés et faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités ». ».

JUSTIFICATION

Cette modification de l'intitulé découle des amendements présentés ci-après.